

สรุปสาระการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรข้าราชการที่ดี
และหลักสูตรด้านทุจริต สคช. (STRONG NESDC)
ประจำปีงบประมาณ 2566

กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากร
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

23 สิงหาคม 2566

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร.....ก	
ความเป็นมา.....1	
รายละเอียดกิจกรรม2	
สรุปสาระการจัดกิจกรรม3	
ผลการประเมินการจัดกิจกรรม..... 10	
ภาคผนวก	
● ประมวลภาพกิจกรรม	
● เอกสารประกอบการบรรยาย	
คณะผู้จัดทำ	

สรุปสาระการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรข้าราชการที่ดี และหลักสูตรด้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC) ประจำปีงบประมาณ 2566

กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากร ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

บทสรุปผู้บริหาร

การทุจริตและประพฤติมิชอบนับเป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่สร้างผลกระทบต่อทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง จึงเป็นอุปสรรคสำคัญของการพัฒนาประเทศไทย ทั้งนี้ การบูรณาการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบของประเทศไทยในภาพรวมมีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์การทุจริต ทั้งภายในประเทศและบริบทแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปในมิติต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกประเทศ

สำหรับประเทศไทยนั้น คณะรัฐมนตรีภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้มีกฎระเบียบและความพยายามในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตเป็นจำนวนมาก เช่น รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา 50 (10) กำหนดให้บุคคล มีหน้าที่ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ / การแถลงนโยบายรัฐบาลเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562 ข้อ 12 เรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบและกระบวนการ ยุติธรรม / กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ยุทธศาสตร์ที่ 6 การปรับสมดุลและพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภาครัฐ / ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ ประกอบด้วย 10 ยุทธศาสตร์ รวมถึง ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย เป็นต้น

เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎระเบียบและนโยบายรัฐบาลข้างต้น สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ สศช. ประจำปีงบประมาณ 2566 ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของ บุคลากร สศช. ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ได้ร่วมกับสำนักงานเลขาธิการ จัดกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากร ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต : การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตร ด้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC) ประจำปีงบประมาณ 2566

กิจกรรมนี้ มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อมุ่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะให้แก่ผู้บริหารและบุคลากร สศช. ที่ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการฯ ครอบคลุม เรื่องการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวม ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต และพลเมือง กับความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริต จิตอาสา การประยุกต์หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงในการต่อต้านการทุจริต พัฒนาแนวคิดจิตพอเพียงต่อต้านการทุจริตให้เกิดขึ้น เพื่อเป็น พื้นฐานความคิดมุ่งสู่การร่วมกันป้องกันและต่อต้านการทุจริต มิให้มีการทุจริตเกิดขึ้นในสังคมไทย สร้าง สังคมไทยที่ไม่ทนต่อการทุจริตต่อไป นอกจากนี้ ยังมุ่งให้ข้าราชการได้รับการปลูกฝังปรัชญาการเป็นข้าราชการ ที่ดี เสริมสร้างสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานราชการ ให้ได้รับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการทำงานเป็นทีม เกิดการพัฒนาเครือข่ายการทำงานระหว่างกัน และในปีงบประมาณ 2566 สศช. จึงได้รับอนุมัติให้จัดกิจกรรมการเสริมสร้างสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ ด้านการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริต : การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรด้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC) ประจำปีงบประมาณ 2566 ในระหว่างวันที่ 23 สิงหาคม 2566 ณ จังหวัดสมุทรปราการ

ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวมีสาระครอบคลุมเรื่องเป็นไปในลักษณะต่างๆ ได้แก่ (1) รับฟังการบรรยายอภิปรายและให้ความรู้ ฝึกอบรมในเรื่องเกี่ยวกับธรรมชาติ และจริยธรรม พัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ในการปรับฐานความคิด การป้องกันการทุจริตและการปลูกฝังวัฒนธรรมสุจริต (2) ศึกษาดูงานต้นแบบการป้องกันและปราบปรามการทุจริต บุคคลและชุมชนช่อสะอาด ต้นแบบด้านคุณธรรม จริยธรรมและปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ต่างๆ และ (3) จัดกิจกรรมพัฒนาเครือข่ายและจัดส่งบุคลากรของ สศช. ให้เข้าร่วมโครงการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงานด้านจริยธรรม ป้องกัน และต่อต้านการทุจริตประพจน์มิชอบที่จัดโดยองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน

ในการนี้ สามารถสรุปสาระสำคัญจากการจัดกิจกรรมดังกล่าวได้ ดังนี้

1. สาระสำคัญการบรรยายเรื่อง ประสบการณ์และแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสู่การเป็นชุมชนช่อสะอาด ชุมชนบ้านบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ ณ ชุมชนบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ โดย คณะผู้นำชุมชนและเครือข่าย ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 ชุมชนบ้านบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นหนึ่งในต้นแบบชุมชนช่อสะอาด มุลินีต่อต้านการทุจริต

1.2 วัดบางน้ำผึ้งนอก ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตก ในพื้นที่คุ้มบางกระเจ้า เป็นวัดเก่าแก่ปรากฏหลักฐานสำคัญคือ พระอุโบสถและวิหารหลังเก่า ซึ่งมีลักษณะเป็นอาคารทรง “วิลันดา” กล่าวคือ มีร่องรอยของหลังคาที่ยื่นออกมาคลุมจากผนังสกัดหน้าของตัวอาคาร อาคารทรงวิลันดานี้ เป็นรูปแบบอาคารที่ได้รับความนิยมสมัยอยุธยาตอนปลายจนถึงรัตนโกสินทร์ตอนต้น จึงสันนิษฐานว่า พระอุโบสถและวิหารหลังเก่าของวัดนี้น่าจะสร้างตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลาย กล่าวโดยเฉพาะภายในพระอุโบสถประดิษฐานพระพุทธรูปปางสมาธิเรียกกันว่าหลวงพ่อใหญ่ เป็นที่นับถือของชาวบ้านในแถบนั้น

1.3 ในปัจจุบัน การบริหารจัดการและบำรุงรักษาดูแลวัดบางน้ำผึ้งนอก จังหวัดสมุทรปราการได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ในชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มจอบกระเพาะหมู ซึ่งเป็นผู้แทนของสมาชิกในชุมชนที่มีจิตอาสาสามารถร่วมกันดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะของชุมชน ซึ่งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ (อาทิ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) รวมทั้งผู้แทนสถาบันศาสนา (อาทิ เจ้าอาวาสและพระสงฆ์) และผู้นำชุมชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

1.4 วิสาหกิจในชุมชนบ้านบางน้ำผึ้งที่คณะผู้เข้าร่วมไปศึกษาดูงาน ได้แก่

(1) วิสาหกิจชุมชนน้ำผึ้งชันโรงที่อยู่บนพื้นฐานความร่วมมือร่วมใจของสมาชิกในชุมชนร่วมกันสืบสานวัฒนธรรม สินค้าที่มีเอกลักษณ์ของชุมชน ทั้งนี้ น้ำผึ้งชันโรง ซึ่งคือ น้ำผึ้งที่ถูกผลิตขึ้นมาจากผึ้งจิว (Stingless Bee) เป็นผึ้งที่ถูกจัดอยู่ในจำพวกผึ้งที่ไม่เหล็กใน จะอาศัยอยู่ในโพรงธรรมชาติ โพรงไม้ โพรงใต้ดิน หรือโพรงเทียมที่สร้างขึ้น โดยจะมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไปแต่ละภูมิภาค เช่น ชี้สูด ตัง หรือชี้ตั้งนี้ เป็นต้น

(2) วิสาหกิจชุมชนบ้านรูปหอมสมุนไพร ชุมชนบางน้ำผึ้ง ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อครั้งวิกฤตน้ำท่วมใหญ่ในพื้นที่สวนเกษตรของชาวบ้าน ในปี 2538 ซึ่งสร้างความเสียหายและต้องใช้เวลาในการฟื้นฟูพื้นที่ทำการเกษตร จึงมีแนวคิดที่จะเรียนรู้และหาอาชีพอื่นมาทดแทน เริ่มจากการเรียนรู้การทำรูปหอม 7 สีขึ้นมา หลังจากนั้นได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมต่อชุมชนและเผยแพร่ภูมิปัญญาการทำรูปสมุนไพร และเปิดสอนให้แก่คนในชุมชนต่อมา ได้พัฒนากิจกรรมอื่นๆ ตามมาอีกหลายอย่าง เช่น การทำผ้ามัดย้อม ทำอาหาร ขนมไทย การตัดกระดาษแบบมอญ เป็นต้น

2. สารสำคัญการอภิปรายเรื่องโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ
โดย นายณพพร วงศ์วิวัฒน์ วิทยากรจิตอาสา 904 และธรรมบรรยายเรื่อง การมีจิตสาธารณะปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม
สู่การเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม นำโดย พระขจรศักดิ์ ฉิววิเชียร (จกกวโร) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดโศการาม จังหวัด
สมุทรปราการ ณ วัดโศการาม จังหวัดสมุทรปราการ

2.1 ศูนย์ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของ
“จิตอาสา” โดยคำว่า “จิต” เป็นคำนาม หมายถึง ใจ สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิด และนึก ส่วนคำว่า “อาสา” เป็นคำกริยา
หมายถึง เสนอตัวเข้ารับทำ การทำด้วยความเต็มใจ สมัยครใจ เป็นการแสดงตัวขอรับทำสิ่งนั้นศัพทที่เกี่ยวกับคำ
ว่าจิตอาสา คือ คำว่า จิตสาธารณะ จิตสำนึกทางสังคม ซึ่งมีความหมายคล้ายคลึงและมีการปฏิบัติในแง่เดียวกัน
ดังนั้นความหมายของจิตอาสา จึงหมายถึง การคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของส่วนรวมและสังคม มองเห็นคุณค่า
ของการดูแลเอาใจใส่และการดูแลรักษาสิ่งที่เป็นส่วนรวม

2.2 ลักษณะของจิตอาสา ประกอบด้วย 3 ข้อ ดังนี้ (1) เกิดความสงสาร อยากช่วยเหลือ
ผู้ที่เดือดร้อน (2) เมื่อได้ช่วยเหลือผู้อื่นก็จะเกิดความสุข ทำให้เกิดความอยากช่วยเหลือผู้อื่นต่อไป (3) ผู้รับที่ได้รับ
ของของเราจะเห็นคุณค่าของเรา ทำให้เกิดความรู้สึกต่อเนื่องและต้องการจะช่วยเหลือผู้อื่นต่อไป

2.3 โครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ เกิดขึ้นจากพระราชโอรสของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทุกคนใช้ชีวิตที่ดี ทำสิ่งดีๆ ที่เคยมีกัน ได้แก่
การร่วมแรงร่วมใจกัน ทำสิ่งต่างๆ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน อาทิ การเอามือสามัคคีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
การลงแขกเกี่ยวข้าวในภาคกลาง ประเพณีเหล่านี้ เป็นสิ่งดีๆ ที่เป็นรากฐานในอดีตของสังคมไทย แต่ปัจจุบัน
เนื่องจากสภาพความเปลี่ยนแปลงไปของสังคม ก้าวสู่สังคมแบบโดดเดี่ยวกันมากขึ้น โดยเฉพาะ วิถีชีวิตในสังคม
เมือง จิตอาสา904 จึงได้ถูกสร้างขึ้น เพื่อให้เป็นผู้นำของจิตอาสาทั่วไป หรือที่เราเรียกว่าจิตอาสาพระราชทาน
(ผู้ซึ่งได้รับหมวกฟ้าผ้าพันคอเหลือง) และประชาชนจิตอาสา เป็นเหมือนคนเชื่อมให้แต่ละคนได้มาเจอกัน ทำ
กิจกรรมร่วมกัน ลดอัตตาของตนเองแล้วมาช่วยเหลือกัน ช่วยสังคมร่วมกัน

2.4 ประเภทของโครงการจิตอาสาพระราชทาน แบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ประเภทคือ (1) จิตอาสา
พัฒนา (2) จิตอาสาเฉพาะกิจ และ (3) จิตอาสาภัยพิบัติ

2.5 แนวคิดที่ได้รับจากการฟังธรรมบรรยาย มีภาพยนตร์ต่างประเทศที่มีเรื่องราวสะท้อนให้
เห็นถึงลักษณะของจิตอาสา ได้แก่ ภาพยนตร์เรื่อง Pay It Forward เป็นภาพยนตร์ดราม่าโรแมนติกอเมริกันปี
ค.ศ. ๒๐๐๐ ที่ใช้นักแสดงนำเป็นเด็กชายอายุประมาณ ๑๒ ปี ทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายที่นำไปสู่บทพิสูจน์ถึง
“การให้ไม่สิ้นสุด ช่วยลดบาดแผลให้สังคมด้วยความเอื้อเพื่อที่ไม่หวังผลตอบแทน และส่งต่อความช่วยเหลือให้
ขยายวงกว้างต่อไป”

3. การประเมินผลจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม จากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า
ในภาพรวม ผู้เข้าร่วมได้ประเมินผลการจัดกิจกรรมและมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับพอใจมากที่ร้อยละ 90
ร้อยละ 85.9 จากจำนวนผู้เข้าร่วมทั้งหมด ระบุว่าจะนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในระดับมาก และร้อยละ 90
เห็นว่า กิจกรรมนี้มีความคุ้มค่าในระดับมาก-มากที่สุด มีความประทับใจและเห็นว่า กิจกรรมนี้ ทำให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับ
แนวคิดพระธรรม หลักคิด หลักปฏิบัติที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทั้งในการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวัน
ได้รับฟังความรู้และประสบการณ์จากวิทยากร ในชุมชนต้นแบบด้านต่อต้านการทุจริตและการประยุกต์ใช้
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งได้ความรู้เกี่ยวกับวัดโบราณ วิธีทำผ้าร่มด้อม และแนวทางการทำความดี
แบบส่งต่อ pay it forward พร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะให้จัดกิจกรรมในลักษณะเช่นนี้อย่างต่อเนื่อง เป็นประจำทุกปี
หรือมีเวลาในการศึกษาดูงานสถานที่แต่ละแห่งที่เหมาะสม

การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรข้าราชการที่ดี และหลักสูตรด้านทุจริต สคช. (STRONG NESDC) กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากร ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปีงบประมาณ 2566

1. ความเป็นมา

การทุจริตและประพฤติมิชอบนับเป็นปัญหาสำคัญของประเทศที่สร้างผลกระทบทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง จึงเป็นอุปสรรคสำคัญของการพัฒนาประเทศไทย ทั้งนี้ การบูรณาการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของประเทศไทยในภาพรวมมีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์การทุจริตทั้งภายในประเทศและบริบทแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปในมิติต่างๆ ที่เกิดขึ้นภายนอกประเทศ

สำหรับประเทศไทยนั้น คณะรัฐมนตรีภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2562 ข้อ 12 เรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกระบวนการยุติธรรม โดยมีแนวทางการดำเนินการ ประกอบด้วย การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบ และการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 4 หน้าที่ของปวงชนชาวไทย มาตรา 50 กำหนดให้บุคคลมีหน้าที่ไม่ร่วมมือหรือสนับสนุนการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ / มาตรา 63 กำหนดว่า รัฐต้องส่งเสริม สนับสนุน และให้ความรู้แก่ประชาชนถึงอันตรายที่เกิดจาก การทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและภาคเอกชน และจัดให้มีมาตรการและกลไกที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันและขจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบดังกล่าวอย่างเข้มงวด รวมทั้งกลไกในการส่งเสริม ให้ประชาชนรวมตัวกันเพื่อมีส่วนร่วมในการรณรงค์ให้ความรู้ ต่อต้าน หรือชี้เบาะแส โดยได้รับความคุ้มครองจากรัฐตามที่กฎหมายบัญญัติ

กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ได้กำหนดวิสัยทัศน์ที่เน้นให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ 6 ด้าน ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบรวมทั้งการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใส ภาครัฐนั้น คือ ยุทธศาสตร์ที่ 6 การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ที่ประกอบด้วยตัวชี้วัด 4 ด้าน คือ (1) ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ (2) ประสิทธิภาพของการบริการภาครัฐ (3) ระดับความโปร่งใสการทุจริต และ (4) ความเสนอภาคในกระบวนการยุติธรรม

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 21 การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. 2561-2580) ได้กำหนดเป้าหมายหลักเพื่อให้ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ โดยมีดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยอยู่ในลำดับ 1 ใน 20 หรือมีค่าคะแนนประมาณ 73 คะแนน ภายในช่วงปี พ.ศ. 2576-2580 และมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญเพื่อขับเคลื่อนในบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ประกอบด้วย การป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการปราบปรามการทุจริต โดยในส่วนของ การป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบนั้นครอบคลุมเรื่องการส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความใสสะอาดและพัฒนาจัดการองค์ความรู้ด้านการปราบปรามการทุจริต

นอกจากนี้ สำหรับกลุ่มเป้าหมายหน่วยงานในภาครัฐ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เป็นผู้รับผิดชอบการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ 2565 เพื่อประเมินผลด้านคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ และเพื่อให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา ด้านคุณธรรมและความโปร่งใสแก่หน่วยงาน รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา (STRONG) ซึ่งได้ผ่าน

ความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2561 เพื่อเป็นกลไกในการป้องกันและต่อต้านการทุจริต ครอบคลุมสาระวิชาหลักประกอบด้วย การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดไม่ทนต่อการทุจริต STRONG พอเพียงต้านทุจริต และพลเมืองและความรับผิดชอบต่อการสังคม รวมทั้งการสนับสนุนให้หน่วยงานต่างๆ จัดทำสื่อและมาตรการเพื่อป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานและกลุ่มเป้าหมาย ตลอดจนเครือข่าย ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ เพื่อให้ภาพรวมดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index - CPI) ของประเทศไทยสูงขึ้น

เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎระเบียบและนโยบายรัฐบาลข้างต้น สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ สศช. ประจำปีงบประมาณ 2566 ซึ่งครอบคลุมกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากร สศช. ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ได้ร่วมกับสำนักงานเลขาธิการ และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพบ.) จัดกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต : การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรต้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC) ประจำปีงบประมาณ 2566

การดำเนินการที่ผ่านมา สศช. ได้มุ่งขับเคลื่อนและดำเนินการเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามนโยบาย กฎหมาย และกฎระเบียบข้างต้น โดยเฉพาะการป้องกันการทุจริตและการพัฒนากลไกและมาตรการเพื่อส่งเสริมองค์ความรู้และจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ โดยในระยะต่อไป เพื่อสนองต่อกฎหมาย นโยบายและยุทธศาสตร์ ตลอดจนแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตข้างต้นและรักษา ระดับ ตลอดจนพัฒนาคุณภาพการดำเนินการ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สศช. จึงเน้นพัฒนาและยกระดับการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในเชิงรุก ให้ขยายไปยังกลุ่มเป้าหมายให้กว้างขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องการป้องกันการทุจริตของ สศช. ในปีงบประมาณ 2565 โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ได้จัดกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต : การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรต้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC) ประจำปีงบประมาณ 2566 ณ จังหวัดสมุทรปราการ ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มพนักงานราชการใน สศช. นอกเหนือจากกลุ่มเป้าหมายอื่นๆ อาทิ ผู้บริหาร ข้าราชการระดับต่างๆ ที่ได้ผ่านการเข้าร่วมกิจกรรมไปแล้ว

2. รายละเอียดกิจกรรม

การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรต้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC) ประจำปีงบประมาณ 2566 ณ จังหวัดสมุทรปราการ ภายใต้กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปีงบประมาณ 2566 มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ของโครงการฯ

(1) มุ่งเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะ ให้แก่ผู้บริหารและบุคลากร สศช. ที่เข้าร่วมกิจกรรมในหลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรต้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC) ประจำปีงบประมาณ 2566 ครอบคลุมเรื่องการคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ความละเอียดและความไม่ทนต่อการทุจริต STRONG : จิตพอเพียงต้านทุจริต และพลเมืองกับความรับผิดชอบต่อสังคม รวมทั้งเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริต จิตอาสา การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการต่อต้านการทุจริต พัฒนาแนวคิดจิตพอเพียงต่อต้านการทุจริตให้เกิดขึ้น เพื่อเป็นพื้นฐานความคิดมุ่งสู่การร่วมกันป้องกันและต่อต้านการทุจริต มิให้มีการทุจริตเกิดขึ้นในสังคมไทย สร้างสังคมไทยที่ไม่ทนต่อการทุจริตต่อไป และ (2) มุ่งให้ข้าราชการได้รับการปลูกฝังปรัชญาการเป็นข้าราชการที่ดี เสริมสร้างสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานราชการ ให้ได้รับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการทำงานเป็นทีม เกิดการพัฒนาเครือข่ายการทำงานระหว่างกัน

2.2 กลุ่มเป้าหมายผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ สศช. (โดยเฉพาะกลุ่มพนักงานราชการ) ที่เป็นผู้แทนสายงาน ประมาณ 30 คน

2.3 วิธีการ ระยะเวลาและสถานที่

เป็นไปในลักษณะต่างๆ ได้แก่ (1) การบรรยาย การอภิปรายเกี่ยวกับทฤษฎี สารวิชาการ กรณีศึกษา (2) การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (3) การเรียนรู้จากสื่อ (4) กิจกรรมการพัฒนาเครือข่าย และ (5) การลงพื้นที่ ดำเนินการในรูปแบบการศึกษาดูงานในชุมชน/หน่วยงานต้นแบบเพื่อการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ

2.4 เนื้อหาหลักสูตร

ประกอบด้วย (1) การลงพื้นที่ศึกษาดูงานศูนย์การเรียนรู้ กลุ่ม ชุมชนที่เป็นต้นแบบด้านธรรมาภิบาล การพัฒนาอย่างยั่งยืนและการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่หรือ ศึกษาดูงาน โครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ต้นแบบเพื่อการเรียนรู้สู่การปฏิบัติต้นแบบด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนและการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่ต่างๆ และ (2) การอภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการขยายผลแนวคิด การประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ธรรมาภิบาล การบริหารอย่างยั่งยืน หรือการต่อต้านทุจริตตามหลักการ STRONG สู่ปฏิบัติ

2.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้บริหาร ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับการปลูกฝังจิตสำนึก ค่านิยมและนำปรัชญา การเป็นข้าราชการที่ดีไปปฏิบัติ และมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการขยายผลแนวคิดการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สู่ปฏิบัติ มีจิตพอเพียงต้านทุจริต (STRONG) มีความอายและไม่ทนต่อการทุจริต มีจิตพอเพียงและพลเมืองที่รับผิดชอบต่อสังคม เป็นพลังสำคัญ ในการป้องกันและต่อต้านการทุจริตและมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในสังคมมากยิ่งขึ้น

2.6 ที่ปรึกษาโครงการ

2.6.1 นายวิโรจน์ นรารักษ์ รองเลขาธิการฯ

2.6.2 นางสาวณีย์ แสงสุพรรณ ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

2.7 ผู้รับผิดชอบ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง อาทิ สำนักงานเลขาธิการ

3. สรุปสาระการจัดกิจกรรม

การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรต้านทุจริต สศช (STRONG NESDC) . ประจำปีงบประมาณ 2566 : กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากร ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ประจำปีงบประมาณ 2566 (มีรายละเอียดของกิจกรรม ตามกำหนดการ ดังนี้

**กำหนดการกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากร
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต : การอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรข้าราชการที่ดี
และหลักสูตรด้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC) ประจำปีงบประมาณ 2566
ณ จังหวัดสมุทรปราการ**

เวลา	กิจกรรม
07.30-08.00 น.	ลงทะเบียน และออกเดินทางจาก สศช.
09.00-11.00 น.	รับฟังการอภิปรายเรื่อง ประสบการณ์และแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริต สู่การเป็นชุมชนช่อสะอาด ชุมชนบ้านบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ โดย ผู้นำชุมชน และเครือข่าย ศึกษาดูงาน ณ ชุมชนบ้านบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ
12.00-13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
13.30-15.30 น.	รับฟังการอภิปราย เรื่อง การมีจิตสาธารณะปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม สู่การเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม โดย เจ้าอาวาสวัดโศการาม จังหวัดสมุทรปราการ และวิทยากรจิตอาสา 904 กิจกรรมจิตอาสา
15.30-16.30 น.	เดินทางกลับถึง สศช. โดยสวัสดิภาพ

- หมายเหตุ :**
- กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม
 - รับประทานอาหารว่าง/ เครื่องดื่ม เวลา 10.30 – 10.45 น. และ เวลา 15.15 –15.30 น.
 - การจัดกิจกรรมดังกล่าวเป็นไปตามแนวปฏิบัติของรัฐบาลและมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างเคร่งครัด

สาระสำคัญของกิจกรรมแต่ละวัน สรุปได้ดังนี้

1. สาระสำคัญเกี่ยวกับการบรรยายเรื่อง ประสบการณ์และแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสู่การเป็นชุมชนช่อสะอาด ชุมชนบ้านบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ ณ ชุมชนบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ โดย คณะผู้นำชุมชนและเครือข่าย ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1.1 ชุมชนบ้านบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ เป็นหนึ่งในต้นแบบชุมชนช่อสะอาด มุลินีติต่อต้านการทุจริต

1.2 วัดบางน้ำผึ้งนอก จังหวัดสมุทรปราการ (โดย พระครูปลัดพรไพโรสน อินทวัฒน์ รักษาการเจ้าอาวาสวัดบางน้ำผึ้งนอก และพระนที สันติกโร เลขานุการเจ้าอาวาสฯ)

1.2.1 วัดบางน้ำผึ้งนอกในปัจจุบัน ตั้งอยู่บ้านบางน้ำผึ้ง เลขที่ 10 หมู่ที่ 1 ตำบลบางน้ำผึ้ง อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ได้รับการพระราชทานวิสุงคามสีมา เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2509 กำหนดเขตวัดบางน้ำผึ้งนอกมีเนื้อที่ 37 ไร่ ที่ธรณีสงฆ์จำนวน 3 แปลง เนื้อที่ 10 ไร่ 1 งาน 78 ตารางวา และได้ก่อสร้างพระอุโบสถหลังใหม่ ห่างจากพระอุโบสถหลังเก่าเดิมมาทิศตะวันออก หันหน้าสู่ม่าน้ำเจ้าพระยา

1.2.2 วัดบางน้ำผึ้งนอก ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาฝั่งตะวันตก ในพื้นที่คุ้มบางกระเจ้า เป็นวัดเก่าแก่ ปราภพหลักฐานสำคัญคือ พระอุโบสถและวิหารหลังเก่า ซึ่งมีลักษณะเป็นอาคารทรง “วิสันดา” กล่าวคือ มีร่องรอยของหลังคาที่ยื่นออกมาคลุมจากผนังสกัดหน้าของตัวอาคาร อาคารทรงวิสันดานี้ เป็นรูปแบบอาคารที่ได้รับความนิยมสมัยอยุธยาตอนปลายจนถึงรัตนโกสินทร์ตอนต้น จึงสันนิษฐานว่า พระอุโบสถและวิหารหลังเก่าของวัดนี้ น่าจะสร้างตั้งแต่สมัยอยุธยาตอนปลาย กล่าวโดยเฉพาะภายในพระอุโบสถประดิษฐานพระพุทธรูปปางสมาธิ เรียกกันว่าหลวงพ่อบึงใหญ่ เป็นที่นับถือของชาวบ้านในแถบนั้น

1.2.3 ในสมัยรัตนโกสินทร์ วัดบางน้ำผึ้งนอกได้รับการบูรณะเพิ่มเติม โดยการศึกษาพบว่าลวดลายประดับอาคารทั้งสองหลัง ที่ได้รับอิทธิพลมาจากต่างประเทศ โดยเฉพาะลายดอกโบตั๋น ที่นิยมมาตั้งแต่รัชกาลที่ 2 ยังมีหลักฐานที่สอดคล้องกัน นั่นคือภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในพระอุโบสถและวิหาร จากภาพเครื่องโต๊ะอย่างจีน ภาพวารบาล และภาพเทพชุมนุมซึ่งเป็นที่นิยมในสมัยรัชกาลที่ 3 เป็นต้น

1.2.4 หลักฐานที่สำคัญที่กล่าวถึงการบูรณะวัดแห่งนี้คือ แผ่นหินจารึกที่ระบุนามผู้บูรณะคือ เจ้าพระยาธรรมธาดาธิกรณ์ (มั่ง) จากหลักฐานข้างต้น ทำให้สันนิษฐานได้ว่าวัดบางน้ำผึ้งนอกได้รับบูรณะอีกครั้งจากเจ้าพระยาธรรมธาดาธิกรณ์ (มั่ง) ในระหว่าง พุทธศักราช 2411 ถึง พุทธศักราช 2424 อันเป็นปีเจ้าพระยาธรรมธาดาธิกรณ์(มั่ง)ถึงแก่กรรม อยู่ในช่วงสมัยรัชกาลที่ 4 จนกระทั่งถึงประมาณพุทธศักราช 2450 มีการสร้างวัดขึ้นอีกวัดหนึ่งริมคลองบางน้ำผึ้ง ห่างจากวัดบางน้ำผึ้งเดิมที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาเข้ามา ทำให้มีการเรียกชื่อวัดบางน้ำผึ้งที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาว่าวัดบางน้ำผึ้งนอกและเรียกวัดบางน้ำผึ้งที่ตั้งอยู่ริมคลองบางน้ำผึ้งว่า วัดบางน้ำผึ้งใน

1.2.5 ในปัจจุบัน การบริหารจัดการและบำรุงรักษาดูแลวัดบางน้ำผึ้งนอก จังหวัดสมุทรปราการ ได้รับความร่วมมือจากภาคส่วนต่างๆ ในชุมชน โดยเฉพาะกลุ่มจอบกระเพาะหมู ซึ่งเป็นผู้แทนของสมาชิกในชุมชนที่มีจิตอาสาสามารถร่วมกันดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์สาธารณะของชุมชน ซึ่งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ (อาทิ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน) รวมทั้งผู้แทนสถาบันศาสนา (อาทิ เจ้าอาวาสและพระสงฆ์) และผู้นำชุมชนในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

ภาพจิตรกรรมฝาผนัง และหลวงพ่ใหญ่ พระประธานในโบสถ์
วัดบางน้ำผึ้งนอก จังหวัดสมุทรปราการ
ที่ชุมชนและกรมศิลปากรร่วมกันอนุรักษ์ไว้ในสภาพใกล้เคียงเดิม

1.3 วิสาหกิจชุมชนน้ำผึ้งชันโรง ชุมชนบางน้ำผึ้ง (โดย นายไพฑูรย์ พุฒซ้อน ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจฯ)

1.3.1 น้ำผึ้งชันโรง คือ น้ำผึ้งที่ถูกผลิตขึ้นมาจากผึ้งจิว (Stingless Bee) เป็นผึ้งที่ถูกจัดอยู่ในจำพวกผึ้งที่ไม่เหล็กใน จะอาศัยอยู่ในโพรงธรรมชาติ โพรงไม้ โพรงใต้ดิน หรือโพรงเทียมที่สร้างขึ้น โดยจะมีชื่อเรียกแตกต่างกันออกไปแต่ละภูมิภาค เช่น ชี้สูด ดั้ง หรือชี้ตั้งนี้ เป็นต้น

1.3.2 ผึ้งจิวหรือชันโรงจะเก็บเกสรดอกไม้มากกว่าเก็บน้ำหวาน โดยเฉลี่ยเกสร ร้อยละ 80 น้ำหวาน ร้อยละ 20 ซึ่งต่างจากผึ้งชนิดอื่นที่จะเก็บน้ำหวานและเกสรเท่าๆกัน ทำให้น้ำหวานได้น้อยกว่า แต่เต็มไปด้วยคุณค่าทางโภชนาการ ได้มากกว่าผึ้งทั่วไป

1.3.3 ด้วยเหตุนี้ น้ำผึ้งชันโรงจึงมีรสชาติที่หวานอมเปรี้ยว รวมไปถึงรสขม และยิ่งหากเก็บน้ำผึ้งชนิดนี้ไว้นาน ก็จะทำให้เหลือเพียงแค่รสเปรี้ยวขมขม ที่อาจจะเหลือรสหวานเพียงเล็กน้อย ทำให้จึงมักไม่เป็นที่นิยมในการนำไปใช้ สำหรับใส่อาหารหรือปรุงรสเค้ก

1.3.4 สีของน้ำผึ้งชันโรงจะแตกต่างกันออกไปตามแต่ละชนิดของดอกไม้ที่ผึ้งไปเก็บมา รวมทั้งยังมีสีที่ค่อนข้างเข้มกว่าน้ำผึ้งชนิดอื่นๆ ทั้งนี้ การที่ผึ้งเก็บเกสรมากกว่าน้ำหวานจึงทำให้อุดมไปด้วยคุณค่า จึงเป็นที่นิยมนำมาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ด้านการแพทย์มากกว่าปรุงอาหาร หรือนิยมรับประทานเพื่อช่วยในด้านสุขภาพมากกว่าที่จะใช้เพียงรับรสชาติหอมหวานของน้ำผึ้ง

1.3.5 สรรพคุณของน้ำผึ้งชันโรงนั้นมีมากมาย ตั้งแต่ตัวน้ำผึ้งมีสารของฟลาโวนอยด์ (Flavonoids) ที่ช่วยต้านสารอนุมูลอิสระ ชะลอความแก่ ต้านเชื้อโรค ยับยั้งการเติบโตของเชื้อราและจุลินทรีย์ได้ รวมไปถึงยังช่วยสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ร่างกายได้เป็นอย่างดี ด้วยเหตุนี้ทำให้น้ำผึ้งชันโรงอาจจะมีราคาแพงมากกว่าน้ำผึ้งทั่วไปในระดับหนึ่ง

1.3.6 ในประเทศไทย มีผึ้งชันโรงรวมแล้วประมาณ 34 ชนิด แต่ละชนิดก็มักอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่จำกัดบริเวณ และหากนำไปเลี้ยงในพื้นที่อื่นๆ อาจตายได้ ดังนั้น หากต้องการที่จะเลี้ยงผึ้งชนิดนี้ จึงควรศึกษาข้อมูลให้ดีกว่าก่อน

1.3.7 ประโยชน์ที่ได้รับจากน้ำผึ้งชันโรง ได้แก่ (1) มีสารต้านอนุมูลอิสระ ช่วยป้องกันการเกิดโรคมะเร็ง (2) มีฤทธิ์ยับยั้งเชื้อโรคแบคทีเรีย ช่วยให้เมื่อใช้สมานแผลก็จะทำให้แผลหายได้เร็วขึ้น (3) มีประโยชน์ในด้านการบำรุงสมอง (4) ประโยชน์ในด้านการปรับสมดุลให้แก่ร่างกาย (5) ลดอาการไอเจ็บคอ ได้เป็นอย่างดี (6) ลดอาการเหนื่อยล้า และฟื้นฟูสมรรถภาพทางด้านร่างกายได้ (7) ช่วยให้หลับง่ายขึ้น ซึ่งเหมาะกับคนนอนหลับยาก (8) ช่วยเพิ่มความชุ่มชื้นให้แก่ผิว และลดการอักเสบของผิวหนัง รวมถึงลดอาการระคายเคืองของผิวได้ (9) สามารถนำไปแปรรูปไปเป็นสินค้าต่างๆทางด้านสุขภาพและความงามได้

1.3.8 คุณสมบัติของผึ้งชันโรง ที่แตกต่างจากผึ้งอื่นๆ ได้แก่ (1) ตัวผึ้งชันโรงจะไม่มีเหล็กในป้องกันตัวด้วยการกัด (2) ตัวเล็ก ทำให้เส้นทางการบินใกล้กว่าผึ้งทั่วไป โดยมีระยะอยู่ที่ 300 เมตรนับจากรัง ทำให้ควบคุมการผสมเกสรดอกไม้ได้ง่ายกว่าผึ้งชนิดอื่น (3) ตอมดอกไม้ทุกชนิด ไม่จำกัดอยู่ที่ดอกไม้ที่ชอบเท่านั้น ทำให้มีโอกาสสูงที่จะตอมหรือผสมเกสรดอกไม้เดิมซ้ำหลายรอบ ส่งผลให้มีประสิทธิภาพดีกว่าผึ้งทั่วไป (4) เก็บเกสรได้มากถึง ร้อยละ 80 และน้ำหวานเพียงร้อยละ 20 เท่านั้น (5) น้ำผึ้งที่ได้จากชันโรงมีคุณสมบัติต้านอนุมูลอิสระได้ดีกว่าน้ำผึ้งทั่วไป (6) สรรพคุณของน้ำผึ้งชันโรงมีมากกว่าน้ำผึ้งทั่วไป และราคาสูงกว่า และ (7) ผึ้งชันโรงเลี้ยงได้ง่าย สามารถเคลื่อนย้ายรังได้ รวมทั้งมักจะอยู่รังเดิมและจะไม่ค่อยเกิดเหตุที่ตัวผึ้งทิ้งรัง

1.3.9 ขั้นตอนพื้นฐานในการเลี้ยงผึ้งชันโรง ประกอบด้วย (1) ศึกษาหาข้อมูลการเลี้ยงที่จำเป็น (อาทิ ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับตัวผึ้งที่นำมาเลี้ยง) ให้เข้าใจดีก่อน เพื่อป้องกันความผิดพลาด (2) หาสายพันธุ์ผึ้งชันโรงที่อยากเลี้ยง (3) หาสถานที่ในการจัดเลี้ยง โดยเป็นพื้นที่ปลอดภัย ไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ผู้คนหรือชุมชนโดยรอบ เป็นพื้นที่โล่งพอ ไม่ควรวางโพรงเทียมติดกัน รวมถึงบริเวณภายในช่วง 300 – 400 เมตรรอบรังต้องอุดมไปด้วยดอกไม้ชนิดต่างๆที่เราต้องการ นอกจากนี้ อากาศในบริเวณรังต้องไม่ร้อน จนทำให้น้ำผึ้งหรือน้ำหวานที่ผึ้ง (4) ตรวจสอบรังอยู่เสมอ โดยเปิดฝารังดูเพื่อให้แสงผ่านเข้ารังบ่อยครั้ง ทำให้น้ำผึ้งชันโรงนั้นคุ้นชินกับแสงรวมถึงช่วยให้ตัวผึ้งผ่อนคลายไม่เครียดและยิ่งเหล่าผึ้งพบเห็นเราบ่อยครั้งจากการตรวจสอบรังก็จะทำให้คุ้นชินต่อมนุษย์ ส่งผลให้ไม่ดุร้ายเท่ากับผึ้งชันโรงหรือผึ้งอื่นๆที่อยู่ตามธรรมชาติ

1.4 วิสาหกิจชุมชนบ้านรูปหอมสมุนไพร ชุมชนบางน้ำผึ้ง (โดย นางกัญญาพร นวลสะอาด ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจฯ)

1.4.1 วิสาหกิจชุมชน บ้านรูปหอมสมุนไพร เกิดขึ้นเมื่อครั้งวิกฤตน้ำท่วมใหญ่ในพื้นที่สวนเกษตรของชาวบ้าน ในปี 2538 ซึ่งสร้างความเสียหายและต้องใช้เวลาในการฟื้นฟูพื้นที่ทำการเกษตร จึงมีแนวคิดที่จะเรียนรู้และหาอาชีพอื่นมาทดแทน เริ่มจากการเรียนรู้การทำรูปหอม 7 สีขึ้นมาแต่เนื่องจากไม่เข้ากับวิถีชีวิตชุมชน จึงปรับเปลี่ยนโดยหาวัสดุท้องถิ่นมาใช้ เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต และให้เข้ากับวิถีชุมชนท้องถิ่น จนได้เป็นผลิตภัณฑ์รูปสมุนไพรสำหรับไถ่ล้าง มีรูปแบบเหมือนรูปบูชาพระ ใช้จุดในลักษณะเดียวกัน เพียงแต่รูปสมุนไพรนี้ใช้จุดสำหรับไถ่ล้าง ไถ่แมลงไม่ให้มารบกวน (ไม่ได้ฆ่า) และไม่เป็นพิษต่อมนุษย์ด้วย หลังจากได้ผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมต่อชุมชนแล้ว ได้เผยแพร่ภูมิปัญญาการทำรูปสมุนไพร และเปิดสอนให้แก่คนในชุมชน นักเรียนนักศึกษา ผู้ที่สนใจใฝ่รู้ต้องการต่อยอดทำเป็นอาชีพเสริม จนกระทั่งจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน ที่รวบรวมความรู้ความสามารถด้านอื่นของคนในชุมชน แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ และถ่ายทอดให้กับผู้มาเยี่ยมชม จนถึงสร้างเป็นกิจกรรมอื่นๆ ตามมาอีกหลายอย่าง เช่น การทำผ้ามัดย้อม ทำอาหาร ขนมไทย การตัดกระดาษแบบมอญ เป็นต้น

1.4.2 ภายในบริเวณบ้านรูปหอม เต็มไปด้วยต้นไม้ ให้ความรู้สึกร่มรื่นเป็นธรรมชาติ มีร่มเงาไม้ร้อน ด้านหน้ามีศาลานั่งพัก ม้าหิน และซุ้มที่นั่งกระจายอยู่หลายแห่ง สามารถเดินเข้าไปเยี่ยมชม ปั่นจักรยานเข้าไปได้ หรือจะร่วมทำกิจกรรมเชิงปฏิบัติการได้ โดยใช้เวลานาน โซนกิจกรรมตั้งอยู่ในโรงที่เปิดโล่ง มีหลังคาคลุม มีโต๊ะเก้าอี้ จัดไว้เป็นกลุ่มๆ ในระยะใกล้เคียงกัน และมีห้องสุขาไว้บริการ

1.4.3 กิจกรรมหลักๆ ที่ประชาชนสามารถเข้าร่วมในเชิงปฏิบัติ ได้แก่ กิจกรรมการทำรูปหอมสมุนไพรไถ่ล้าง และการทำผ้ามัดย้อม ในโอกาสนี้ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจาก สศช. ได้ร่วมทดลองทำผ้ามัดย้อมด้วย

1.4.4 ผ้ามัดย้อม เป็นเทคนิคการทำลวดลายผ้า ด้วยการมัด พับ ม้วน เย็บ โดยใช้อุปกรณ์ที่หาได้ง่ายโดยทั่วไป หากใครต้องการทำผ้ามัดย้อม ใช้เวลาเพียงไม่นาน และเรียนรู้ขั้นตอนการทำได้ไม่ยาก ทางบ้านรูปหอมจะเตรียมวัสดุอุปกรณ์ไว้ให้ ได้แก่ ผ้าพื้นขาวหรือสีอ่อน ซึ่งมีเนื้อบาง (นิยมใช้ผ้าสับนเรยอน ผ้าฝ้าย และต้องนำไปซักเพื่อเอาแป้งและเคมี แล้วนำมาเย็บริมขอบให้เรียบร้อย ก่อนนำมามัดย้อม ทั้งนี้ มีให้เลือกชิ้นใหญ่หรือเล็ก) สีมัดย้อมและฟูกัน หรือแปรลงสี สีย้อมผ้าจะมีสีหลักๆ ใส่สามไว้ให้ เช่น แดง เหลือง น้ำเงิน ส้ม ชมพู หรืออยากจะทำผสมเอง ก็ได้ หนึ่งยางรัดแกง หรือหนึ่งสติ๊ก เป็นตัวรัดผ้า ใช้แบ่งการลงสี และกระบอกฉีดน้ำ ถุงมือ และกระดาษชำระ

1.4.5 มัดย้อม (tie-dye) มีความหมายตรงๆ ก็คือมัดเสร็จแล้วค่อยเอาไปย้อมสี หลายคนคงสงสัยว่าแล้วมันจะเป็นลวดลายได้อย่างไร ขอสันนิษฐานว่า ในสมัยโบราณ คงเกิดจากความบังเอิญที่ย้อมผ้าแล้วติดไม่เสมอกัน เกิดเป็นลวดลายขึ้น ต่อมา จึงได้นำผ้ามาทำให้เป็นรอยก่อน จึงนำไปต้มย้อม และหาอุปกรณ์มัดหรือผูกด้วยเชือกบ้าง ทำให้เกิดปมผูกผ้า และเมื่อนำย้อมสี แคะตรงจุดที่มัดไว้ก่อนคลี่ออกมา ผ้าทั้งผืนจึงติดสีที่ย้อมไว้ ยกเว้นบริเวณรอยที่มัดไว้ ซึ่งยังเป็นสีขาว ทำให้เกิดเป็นลวดลายแปลกตา เพราะบริเวณที่มัดไว้ไปกันไม่ให้สีแทรกซึมเข้าไปได้ ต่อมา จึงเพิ่มเทคนิคต่างๆ เข้าไปมากขึ้น เช่น ใช้ยางรัด หมุดปักผ้า ตัวหนีบกระดาษ ผูกเป็นปม ม้วนเป็นก้อนหอยก่อนมัด เย็บก่อนย้อม พับก่อนมัด หรือห่อวัสดุแล้วมัด จากนั้นนำไปย้อมทั้งผืน

1.4.6 อย่างไรก็ตาม วิธีที่ง่ายกว่า และทำได้หลายวิธีด้วย เป็นแบบมัดแล้ว หยอดสีหรือระบายสีเป็นจุดๆ ไป จะใช้สีเดียวทั้งผืน หรือใส่หลายสีก็ได้ การทำลวดลายมัดย้อมนั้น แต่ละครั้งจะได้ลวดลายที่แตกต่างกันไป ดังนั้น จึงนับเป็นงานเชิงศิลปะ ที่มีความเอกลักษณ์เฉพาะชิ้น

2. สารสำคัญการอภิปรายเรื่องโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ โดย นายนพพร วงศ์วิวัฒน์ วิทยากรจิตอาสา 904 และธรรมบรรยายเรื่อง การมีจิตสาธารณะปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม สู่การเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม นำโดย พระขจรศักดิ์ ฉิววิเชียร (จกกวโร) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดโศการาม จังหวัดสมุทรปราการ ณ วัดโศการาม จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 โครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ

2.1.1 จิตอาสา 904 เกิดขึ้นจากพระราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อให้ทุกคนใช้ชีวิตที่ดี ทำสิ่งดี ๆ ที่เคยมีกัน ได้แก่ การร่วมแรงร่วมใจกัน ทำสิ่งต่าง ๆ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน อาทิ การเอามื้อสามัคคีในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การลงแขกเกี่ยวข้าวในภาคกลาง ประเพณีเหล่านี้ เป็นสิ่งดี ๆ ที่เป็นรากฐานในอดีตของสังคมไทย แต่ปัจจุบัน เนื่องจากสภาพความเปลี่ยนแปลงไปของสังคม ก้าวสู่สังคมแบบโดดเดี่ยวกันมากขึ้น โดยเฉพาะ วิถีชีวิตในสังคมเมือง จิตอาสา 904 จึงได้ถูกสร้างขึ้น เพื่อให้เป็นผู้นำของจิตอาสาทั่วไป หรือที่เราเรียกว่าจิตอาสาพระราชทาน (ผู้ซึ่งได้รับหมวกฟ้าผ้าพันคอเหลือง) และประชาชนจิตอาสา เป็นเหมือนคนเชื่อมให้แต่ละคนได้มาเจอกัน ทำกิจกรรมร่วมกัน ลดอัตตาของตนเองแล้วมาช่วยเหลือกัน ช่วยสังคมร่วมกัน

2.1.2 จิตอาสาพระราชทาน แบ่งกิจกรรมออกเป็น 3 ประเภทคือ (1) จิตอาสาพัฒนา เพื่อร่วมกันพัฒนาชุมชนของตนเองในวันสำคัญต่างๆ ตามพระราโชบายรัชกาลที่ 10 คือ ทำจากเล็กไปใหญ่ โดยเริ่มต้นจากบ้านของตนเองซึ่งเป็นจุดเล็กๆ ก่อน แล้วค่อยขยายเป็นหมู่บ้าน ชุมชน และประเทศต่อไป เพื่อให้ความสวยงาม งดงามของบ้านเมืองกลับคืนมา (2) จิตอาสาเฉพาะกิจเป็นกิจกรรมจิตอาสาที่อำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่มารับเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและพระบรมวงศานุวงศ์ และ (3) จิตอาสาภัยพิบัติ ซึ่งเป็นกิจกรรมจิตอาสาเพื่อรองรับการเกิดเหตุภัยพิบัติ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน เนื่องจากในปัจจุบัน ได้เกิดภัยพิบัติมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นน้ำท่วม ภัยแล้ง ดังจะเห็นตัวอย่างได้จาก เหตุการณ์ 10 สามหมูป่าติดถ้ำหลวง ที่ประชาชนต้องเข้าใจภัยและสามารถช่วยเหลือการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ได้ โดยการดำเนินการครั้งนั้นใช้เป็นตัวอย่างสำหรับการดำเนินการในเหตุและพื้นที่อื่นๆ ได้

2.1.3 นอกจากนี้ จิตอาสา 904 ยังมีอีกหลากหลายหน้าที่ และหนึ่งในหน้าที่สำคัญ คือ การเป็นวิทยากรจิตอาสา สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์กับประเทศไทยให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะเด็กนักเรียน ได้รับทราบและเรียนรู้พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นับเป็นหน้าที่ที่สำคัญยิ่ง หน้าที่หนึ่งของชาวจิตอาสา 904 เนื่องจากเป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว จะฝากให้ครูสอนเพียงอย่างเดียวคงไม่ได้ เพราะพระมหากษัตริย์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณแก่ราษฎรและประชาชนชาวไทยมาอย่างยาวนาน ดังจะเห็นได้จาก พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ได้พระราชทานมรดกทางภูมิปัญญาให้กับคนไทย เพื่อดำรงชีวิตให้ผ่านวิกฤติต่างๆ ได้

2.1.4 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ได้พระราชทาน **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** ซึ่งเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกๆระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐ ทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล รวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควร ต่อการกระทบใดๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก ทั้งนี้ จะต้องอาศัยความรอบรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการ ทุกขั้นตอน และขณะเดียวกัน จะต้องเสริมสร้าง

พื้นฐานจิตใจของคนในชาติ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎี และนักธุรกิจในทุกระดับ ให้มีสำนึกในคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสม ดำเนินชีวิตด้วยความอดทน ความเพียร มีสติ ปัญญา และความรอบคอบ เพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง ทั้งด้านวัตถุ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดี

2.1.5 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เป็นหน่วยงานที่ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปเผยแพร่ เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2542 และ สศช. ได้น้อมนำมาเป็นปรัชญานำทางในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับต่างๆ ตั้งแต่ฉบับที่ 9 จนถึงปัจจุบัน

2.1.6 หนึ่งในภารกิจสำคัญของจิตอาสา 904 ได้แก่ การเผยแพร่และสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และองค์ประกอบของหลักปรัชญา ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และเงื่อนไขความรู้และคุณธรรม (หรือ 3 ห่วง 2 เงื่อนไข) ให้ประชาชน เรียนรู้ และน้อมนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต เพื่อความสมดุลและยั่งยืนให้มากขึ้น ซึ่งนับเป็นการเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท สืบสานพระราชดำริ นำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้

2.2 ธรรมบรรยาย

2.2.1 ความหมายและลักษณะของคำว่าจิตอาสา

1) ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของ “จิตอาสา” โดยคำว่า “จิต” เป็นคำนาม หมายถึง ใจ สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิด และนึก ส่วนคำว่า “อาสา” เป็นคำกริยา หมายถึง เสนอตัวเข้ารับทำ การทำด้วยความเต็มใจ สมัยครใจ เป็นการแสดงตัวขอรับทำสิ่งนั้นศัพท์ที่เกี่ยวกับคำว่าจิตอาสา คือ คำว่า จิตสาธารณะ จิตสำนึกทางสังคม ซึ่งมีความหมายคล้ายคลึงและมีการปฏิบัติในแง่เดียวกัน ดังนั้นความหมายของจิตอาสา จึงหมายถึง การคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของส่วนรวมและสังคม มองเห็นคุณค่าของการดูแลเอาใจใส่และการดูแลรักษาสิ่งที่เป็นส่วนรวม

2) ศัพท์ที่เกี่ยวกับคำว่าจิตอาสา คือ คำว่า จิตสาธารณะ จิตสำนึกทางสังคม ซึ่งมีความหมายคล้ายคลึงและมีการปฏิบัติในแง่เดียวกัน ดังนั้นความหมายของจิตอาสา จึงหมายถึง การคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของส่วนรวมและสังคม มองเห็นคุณค่าของการดูแลเอาใจใส่และการดูแลรักษาสิ่งที่เป็นส่วนรวม

2.2.2 ลักษณะของจิตอาสา ประกอบด้วย 3 ข้อ ดังนี้ (1) เกิดความสงสาร อยากช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อน (2) เมื่อได้ช่วยเหลือผู้อื่นก็จะเกิดความสุข ทำให้เกิดความอยากช่วยเหลือผู้อื่นต่อไป (3) ผู้รับที่ได้รับของของเราจะเห็นคุณค่าของเรา ทำให้เกิดความรู้สึกต่อเนื่องและต้องการจะช่วยเหลือผู้อื่นต่อไป

2.2.3 แนวคิดที่ได้รับจากการฟังบรรยาย

1) จากลักษณะสำคัญข้อที่ 3 ข้างต้น มีภาพยนตร์ต่างประเทศที่มีเรื่องราวสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะของจิตอาสาข้อที่ 3 นี้ ได้แก่ ภาพยนตร์เรื่อง Pay It Forward เป็นภาพยนตร์ดราม่า โรแมนติกอเมริกันปี ค.ศ. 2000 ที่ใช้นักแสดงนำเป็นเด็กชายอายุประมาณ 12 ปี ทำกิจกรรมที่ครูมอบหมายที่นำไปสู่บทพิสูจน์ถึง “การให้ไม่สิ้นสุด ช่วยลดบาดแผลให้สังคมด้วยความเอื้อเพื่อที่ไม่หวังผลตอบแทน และส่งต่อความช่วยเหลือให้ขยายวงกว้างต่อไป”

2) ทั้งนี้ ผู้บรรยาย ให้ได้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า แนวคิดจากกิจกรรม pay it forward เป็นแนวคิดที่เชื่อว่าเราทุกคนสามารถสร้างโลกให้น่าอยู่ได้ โดยเริ่มทำความดีจากตัวเราเอง ช่วยเหลือคนที่เดือดร้อน ขณะที่ผู้ได้รับความช่วยเหลือก็มีหน้าที่ตอบแทนโดยการส่งมอบความช่วยเหลือให้แก่ผู้อื่นไปเรื่อย ๆ เมื่อมีโอกาส เพียงเท่านั้น การทำความดีก็จะเพิ่มขึ้นทวีคูณไม่สิ้นสุด และสามารถเปลี่ยนโลกของเราให้น่าอยู่

ได้ ยกตัวอย่างเช่น พระสงฆ์คือเนื่อนาบุญ ชาวบ้านทำอาหารถวายพระ พระฉันเหลือ ญาติโยมก็ได้รับประทาน ต่อ เมื่ออาหารเหลืออีก ก็ให้กับสัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข แมว เป็นต้น โดยเมื่อพระสงฆ์ได้ฉันอาหาร ทำให้ร่างกาย แข็งแรง มีกำลังในการศึกษาพระศาสนา และเมื่อมีโอกาสก็เผยแพร่หลักธรรมคำสอนให้กับญาติโยม กรณี ดังกล่าวนี้ สะท้อนให้เห็นถึงการทำความดีที่เรียกว่า “บุญ” ซึ่งทำต่อๆ กัน หรือเรียกว่า “บุญต่อบุญ”

4. ผลการประเมินการจัดหลักสูตร

ศปท. ได้สรุปการประเมินการจัดการกิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิง สร้างสรรค์ของบุคลากรด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต : หลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรด้าน ทุจริต ศสช. (STRONG NESDC) ประจำปีงบประมาณ 2566 ณ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งรวบรวมและประมวล จากความคิดเห็นผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 26 คน จากผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด 30 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67 ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด สรุปสาระได้ดังนี้

4.1 การประเมินผลในภาพรวม อยู่ในระดับพอใจมาก-มากที่สุด ที่ระดับร้อยละ 90

4.2 ประโยชน์ของเนื้อหาที่ได้จากการเข้าร่วมกิจกรรมฯ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้เกี่ยวกับแนวคิด พระธรรม หลักคิด หลักปฏิบัติที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทั้งในการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวัน ได้รับฟัง ความรู้และประสบการณ์จากวิทยากร ในชุมชนต้นแบบด้านต่อต้านการทุจริตและการประยุกต์ใช้ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งได้ความรู้เกี่ยวกับวัดโบราณ วิธีทำผ้ามัตย้อม และแนวทางการทำความดีแบบส่งต่อ pay it forward พร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะให้จัดกิจกรรมในลักษณะเช่นนี้อย่างต่อเนื่อง เป็นประจำทุกปี หรือมีเวลา ในการศึกษาดูงานสถานที่แต่ละแห่งที่เหมาะสม

4.3 วิทยากรของหลักสูตรมีผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดีมาก วิทยากรมีวิธีการบรรยาย อธิบาย และใช้สื่อการสอนที่อยู่ในระดับดีมาก

4.4 ความคุ้มค่าต่อองค์กร การจัดหลักสูตรนี้มีความคุ้มค่าต่อองค์กรในระดับดี-ดีมาก ร้อยละ 90

4.5 ระดับความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม เปรียบเทียบก่อนและหลังการเข้าร่วม

	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง			น้อย		น้อยที่สุด		รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		คะแนน	%
ก่อนเข้าร่วม หลักสูตร (คน)	1	-	3	1	-	8	4	3	1	1	-	22	4.95	49.5
หลังเข้าร่วม หลักสูตร (คน)	9	5	2	5	-	1	-	-	-	-	-	22	8.68	86.8
เพิ่มขึ้น / ลดลง	เพิ่มขึ้น											3.73	37.30	

4.6 การนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมไปประยุกต์ใช้

ท่านจะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง			น้อย		น้อยที่สุด		รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0		คะแนน	%
	9	4	4	2	2	1	-	-	-	-	-	22	8.59	85.9

4.7 ความเห็นต่อการเข้าร่วมกิจกรรม

ประเด็นการประเมิน	ดีมาก 4 คะแนน	ดี 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ควร ปรับปรุง 1 คะแนน	ข้อเสนอแนะ	รวม (คน)	สรุปผล	%
เนื้อหาในภาพรวมตรงกับ เรื่องที่ระบุไว้	14	7	1	-	-	22	ดีมาก	89.77
ระยะเวลาที่ใช้ในกิจกรรม มีความเหมาะสมเพียงใด	17	4	1	-	-	22	ดีมาก	93.25
ความเหมาะสม ของเอกสารประกอบ	11	8	3	-	-	22	ดีมาก	84
อาหารกลางวัน อาหารว่างและเครื่องดื่ม	16	5	1	-	-	22	ดีมาก	92.04
การประสานงาน ของเจ้าหน้าที่	17	5	-	-	-	22	ดีมาก	93.25
การบรรยายเรื่อง ประสบการณ์และแนวทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตสู่การเป็นชุมชนสะอาด ชุมชนบ้านบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ ณ ชุมชนบางน้ำผึ้ง จังหวัดสมุทรปราการ โดย คณะผู้นำชุมชนและเครือข่าย								
○ วิธีการบรรยาย	17	4	1	-		3.73	ดีมาก	93.25
○ สื่อการสอน	15	5	2	-		3.59	ดีมาก	89.75
○ บุคลิกลักษณะ	17	5	-	-		3.77	ดีมาก	94.25
ธรรมบรรยายเรื่อง การมีจิตสาธารณะปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม สู่การเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม นำโดย พระขจรศักดิ์ ฉิววิเชียร (จกกวโร) ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดโศการาม จังหวัดสมุทรปราการ								
○ วิธีการบรรยาย	17	5	-	-		3.77	ดีมาก	94.25
○ สื่อการสอน	14	7	1	-		3.59	ดีมาก	89.75
○ บุคลิกลักษณะ	18	4	-	-		3.82	ดีมาก	95.50
การอภิปรายเรื่องโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ โดย นายณพพร วงศ์วิวัฒน์ วิทยากรจิตอาสา 904 ณ วัดโศการาม จังหวัดสมุทรปราการ								
○ วิธีการบรรยาย	15	7	-	-		22	3.68	92.04
○ สื่อการสอน	13	8	1	-		22	3.55	88.75
○ บุคลิกลักษณะ	16	6	-	-		22	3.73	93.25
ความคุ้มค่าในการจัด กิจกรรม (ประมาณ 650 บาท ต่อคน)	17	1	4	-	-	22	3.60	90.00

หมายเหตุ: ค่าเฉลี่ย 21% – 40% = ควรปรับปรุง ค่าเฉลี่ย 61% – 80% = ดี ค่าเฉลี่ย 41% – 60% = พอใช้
ค่าเฉลี่ย 81% – 100% = ดีมาก

ท่านคิดว่าควรส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับประเด็นนี้หรือไม่ (คิดเป็นร้อยละ)	ควร		ไม่ควร		จำนวน (คน)	
	ควร 22 คน (100%)		-		22 (100%)	
ท่านคิดว่ากิจกรรมนี้เหมาะสมกับใครบ้าง	ทุกคนใน สตช.	ผู้บริหาร	ข้าราชการ	พนักงานราชการ	ลูกจ้างประจำ	ทั้งหมด (คน)
	21 (95.5 %)	-	1 (4.5 %)	-	-	22

ท่านมีความประสงค์เข้าร่วมกิจกรรมภายใต้หลักสูตรนี้ หรือในหัวข้ออื่นกับศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตอีกหรือไม่ (หากท่านตอบไม่ประสงค์ กรุณาให้เหตุผล)	ประสงค์ 22 คน (100 %)	ไม่ประสงค์ - คน
--	----------------------------	-----------------

4.8 สิ่งที่ท่านประทับใจที่สุดในการเข้าร่วมกิจกรรม

<ul style="list-style-type: none"> สาระ/ ความรู้ที่ได้รับ 	<ul style="list-style-type: none"> - ได้รับความรู้เพิ่มขึ้นและสนุก - ได้รับความรู้จากกลุ่มชุมชนต้นแบบ - ได้รับความรู้เกี่ยวกับวัดโบราณ วิธีทำผ้ามัดย้อม และแนวทางการทำความดีแบบส่งต่อ pay it forward - แนวคิดพระธรรม หลักคิด หลักปฏิบัติที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทั้งในการทำงานและการใช้ชีวิตประจำวัน - ได้รับความรู้จากสิ่งที่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน เช่น การทำผ้ามัดย้อม - ได้รับความรู้ ของชุมชนบางน้ำผึ้ง และการแพะเลี้ยงผึ่งชันโรง
<ul style="list-style-type: none"> วิทยากร 	<ul style="list-style-type: none"> - การบรรยายและถ่ายทอดความรู้ของผู้นำชุมชนและเครือข่ายในแต่ละแห่ง - วิทยากรทุกกิจกรรมมีอัธยาศัยเป็นกันเอง ให้การต้อนรับที่อบอุ่น ต่อชาวคณะ - ความรู้และประสบการณ์ดีๆ จากวิทยากรทุกท่าน
<ul style="list-style-type: none"> สถานที่ศึกษาดูงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมการทำผ้ามัดย้อม การได้ทดลองปฏิบัติการจริงย้อมผ้าลายต่างๆ ด้วยตนเอง - น้ำผึ้ง
<ul style="list-style-type: none"> การบริหารจัดการ 	<ul style="list-style-type: none"> - อาหารและเบรกออร์อย
<ul style="list-style-type: none"> อื่นๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - ประทับใจในเนื้อหาความรู้ และวิธีการบริหารจัดการของผู้จัดกิจกรรม - ได้ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน - สร้างเสริมประสบการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ทราบก็ได้ทราบ

4.9 ปัญหาและอุปสรรค ไม่มี

4.10 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

ข้อเสนอแนะอื่นๆ	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีกิจกรรมที่ต่างสถานที่กัน ไม่ควรมีกิจกรรมที่ซ้ำกัน - ควรจัดเตรียมน้ำดื่มให้ผู้เข้าร่วมอบรมด้วย แต่โดยรวมแล้วคือ ดีๆ ขอบคุณคร่ำ - อยากให้มีกิจกรรมอย่างนี้อีก ถ้าเป็นไปได้ขอเป็นค้างสัก 1 คืนก็จะดี - ควรจัดเป็นประจำทุกปี - อยากให้มีเวลามากกว่านี้ - อยากให้จัดตารางกิจกรรมให้มีความยืดหยุ่น เฉลี่ยให้เหมาะสมทั้งในช่วงเช้าและบ่าย - อยากให้มีเวลาในการศึกษาดูงานสถานที่แต่ละแห่งที่เหมาะสม
ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> - ได้ความรู้ด้านคุณธรรม - การเจริญสติ ความรู้เกี่ยวกับจิตอาสา

4.11 โดยภาพรวม ท่านพอใจกับกิจกรรมนี้มากน้อยเพียงใด

โดยภาพรวม ท่านพอใจกับกิจกรรมนี้มากน้อยเพียงใด	ดีมาก 5 คะแนน	ดี 4 คะแนน	ปานกลาง 3 คะแนน	พอใช้ 2 คะแนน	ควรปรับปรุง 1 คะแนน	รวม (คน)	ค่าเฉลี่ย	
								คะแนน
	16	4	1	-	-	22	4.5	90

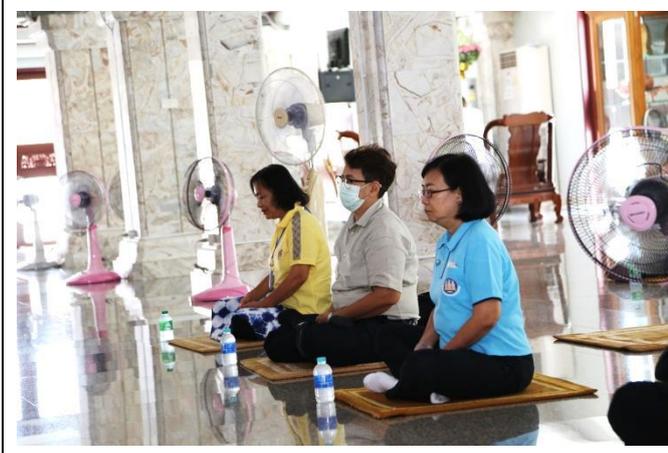
ภาคผนวก

ประมวลภาพ

เอกสารประกอบ

เอกสารประกอบ / ข้อมูลอ้างอิง

หัวข้อ	แหล่งข้อมูล	
เอกสารประกอบการจัดกิจกรรม : การอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรต้านทุจริต ศศช. (STRONG NESDC) ประจำปีงบประมาณ 2566 ณ จังหวัดสมุทรปราการ	https://t.ly/3gfub	
ข้อมูลเกี่ยวกับน้ำผึ้งชันโรง	https://rb.gy/z7qj1	
รายชื่อผู้เข้าร่วมกิจกรรม	https://citly.me/TptRG	

คณะผู้จัดทำและสรุปสาระสำคัญ
หลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรต้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC)
ประจำปีงบประมาณ 2566
กิจกรรมการพัฒนาสมรรถนะและองค์ความรู้เชิงสร้างสรรค์ของบุคลากร
ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ที่ปรึกษา

นายวิโรจน์ นรารักษ์

รองเลขาธิการฯ/ หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

นางเสาวณีย์ แสงสุพรรณ

ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน

คณะผู้จัดทำและสรุปสาระสำคัญ

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

นางสาวอาทิสดา ณ นคร

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

นางพนิดา ภู่งามดี

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

นางสาวสุวลี รัตนโฆสิต

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นายชินจิต ไชยธรรม

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

นายพรชัย กนกบรรจง

นักศึกษาฝึกงาน

ติดต่อขอข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สพท. สศช.)

อาคาร 5 ชั้น 4 สศช. เลขที่ 962 ถนนกรุงเกษม เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย แขวงวัดโสมนัส กทม. 10100

โทร 0 2280 4085 ต่อ 5419 - 5422

หรือเยี่ยมชมที่ www.nesdc.go.th และ click ที่ Banner ภายใต้วีธีเกี่ยวกับ สศช.

***** หมายเหตุ :** ช่องทางเผยแพร่รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับ

หลักสูตรข้าราชการที่ดีและหลักสูตรต้านทุจริต สศช. (STRONG NESDC)

หน้าเว็บไซต์ สศช. ภายใต้วีธีเกี่ยวกับ สศช. >> ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

ที่ https://www.nesdc.go.th/more_news.php?cid=893&filename=index

